

สัญญา เผ่าพืชพันธุ์ 2552: คนตรีในวิถีชีวิตชาวอุรักลาโว้ย ตำบลเกาะลันตาใหญ่
อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรีชาติพันธุ์วิทยา)
สาขาวิชาดนตรีชาติพันธุ์วิทยา ภาควิชาศิลปนิเทศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ ยุคลธรวงศ์, ศษ.ด. 240 หน้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคการวิจัยทางดนตรีชาติพันธุ์วิทยา เพื่อ
การศึกษาคนตรีในวิถีชีวิตของชาวอุรักลาโว้ย ตำบลเกาะลันตาใหญ่ อำเภอเกาะลันตา จังหวัด
กระบี่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาวงรำมะนา และวงรองเง็ง 2) ศึกษาคุณลักษณะทาง
ดนตรีและ 3) ศึกษาการใช้งานดนตรีในสังคม

ผลการศึกษาพบว่า

วงรำมะนาประกอบด้วย คนขับเพลง กลองรำมะนา 8 ใบ กลองทน 1 คู่ ฉาบ และฉิ่ง
โครงสร้างของทำนองส่วนใหญ่ มีทำนองหลัก และเล่นซ้ำทวน แล้วขับร้องด้วยเนื้อร้องที่แตกต่าง
กันไป จัดว่าอยู่ในประเภท เพลงร้อยเนื้อทำนองเดียว (Strophic)

วงรองเง็ง ประกอบด้วยคนขับเพลง ไวโอลิน กลองเรบانا 2 ใบ ตีจังหวะหลักใบหนึ่ง
ตีขัดใบหนึ่ง ฉิ่ง และฉิ่ง มีการดำเนินทำนองแบบขึ้นลงติดต่อกัน (Undulating Conjunctive
motion) การเคลื่อนทำนองแบบข้ามขึ้น (Disjunctive motion) และการเคลื่อนทำนองแบบขนาน
(Parallel motion) และมีทำรำประกอบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง อีกทั้งเนื้อร้องของบท
เพลงยังสะท้อนถึงประวัติความเป็นมา และความหมายของชาวอุรักลาโว้ยด้วย

หน้าที่ของวงรำมะนาในสังคมของชาวอุรักลาโว้ย คือใช้ประกอบพิธีลอยเรือ “ปาจัก”
ทำพิธีโดยการร้องเพลงรำมะนา ในวันขึ้น 14 ถึง 15 ค่ำ เดือน 6 และเดือน 11 ของทุกปี เพื่อปิดป่า
สิ่งชั่วร้ายให้ลอยไปกับเรือปาจัก และเพื่อแสดงความเคารพต่อบรรพบุรุษ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ วงรองเง็ง
ทำหน้าที่ในพิธีกรรมแก้เหลย เพื่อขอความช่วยเหลือจาก “ดาโตะ” ของชาวอุรักลาโว้ย